

Global Agenda Světová výzva

PRO SOCIÁLNÍ PRÁCI A SOCIÁLNÍ ROZVOJ

Březen 2012

IASSW AIETS

ICSW

NAŠE ZÁVAZKY

Jako sociální pracovníci a pracovnice, pedagogové a pracovníci sociálního rozvoje jsme svědky každodenní reality osobních, sociálních a komunitních problémů. Věříme, že nyní přišel náš čas spolupracovat na všech úrovních a usilovat o změnu, sociální spravedlnost a univerzální uplatňování lidských práv, stavíce na bohatství sociálních iniciativ a sociálních hnutí. My, Mezinárodní federace sociálních pracovníků (IFSW), Mezinárodní asociace škol sociální práce (IASSW) a Mezinárodní rada pro sociální péči (ICSW), si uvědomujeme, že politické, ekonomické, kulturní a sociální řády minulosti i současnosti utvářené ve specifických kontextech přinášejí nerovné důsledky pro komunity na globální, národní a místní úrovni a mají negativní dopad na lidi. Konkrétně si uvědomujeme, že:

- lidská práva v plném rozsahu jsou dostupná pouze menšině světové populace;
- nespravedlivé a ne příliš regulované ekonomické systémy, řízené často necitlivými tržními silami, ve spojení s nedodržováním mezinárodních standardů pracovních podmínek a nedostatkem sociální odpovědnosti podniků, ohrožují zdraví a blaho lidí a komunit a způsobují chudobu a rostoucí nerovnost¹;
- kulturní rozmanitost a právo na sebevyjádření podporují uspokojivější intelektuální, emocionální, morální a duchovní existenci², avšak tato práva jsou ohrožena v důsledku globalizace, která standardizuje a marginalizuje národy, majíc obzvláště škodlivé důsledky pro domorodé a první národy³;
- lidé žijí ve společnostech a prospívají v prostředí podpůrných vztahů, které jsou narušovány dominantními ekonomickými, politickými a sociálními silami;
- zdraví a blaho lidí trpí v důsledku nerovností a neudržitelnosti životního prostředí v souvislosti se změnou klimatu, látkami znečišťujícími životní prostředí, válečnými konflikty, přírodními katastrofami a násilím, přičemž mezinárodní reakce jsou nedostačující.

V důsledku toho cítíme nutnost prosazovat a hájit takové uspořádání společnosti, které dbá na dodržování lidských práv a důstojnosti a má zájem na kvalitě lidských vztahů⁴.

Proto...

... se zavazujeme podporovat, ovlivňovat a umožňovat struktury a systémy, které pozitivně řeší základní příčiny útlaku a nerovnosti. Zavazujeme se bezvýhradně a s naléhavostí spolupracovat s lidmi, kteří užívají služby, a s ostatními, kteří sdílejí naše cíle a touhy, s cílem vytvořit sociálně spravedlivější a čestnější svět, který budeme moci s hrdostí odkázat budoucím generacím.

Budeme upřednostňovat naše snahy k těmto účelům.

Máme v plánu v období 2012-2016 zaměřit naše úsilí na následující oblasti:

- prosazovat sociální a ekonomickou rovnost
- prosazovat důstojnost a hodnotu člověka
- usilovat o dosažení udržitelnosti životního prostředí
- posilovat chápání významu lidských vztahů

Tyto závazky se řídí a jsou v souladu s našimi základními prohlášeními o definici sociální práce⁵ a etickými principy sociální práce⁶.

NAŠE ORGANIZACE

Tato Světová výzva (Global Agenda) je výsledkem tříleté společné iniciativy tří mezinárodních organizací zastupujících praxi a vzdělání v oblasti sociální práce a sociálního rozvoje. Všechny tři organizace byly založeny v roce 1928 a po mnoho desetiletí si drží formální poradní status pro Ekonomickou a sociální radu OSN, další agentury OSN a jiné související organizace.

Mezinárodní federace sociálních pracovníků je celosvětová federace národních organizací sociální práce v 90 zemích zastupujících více než 750,000 sociálních pracovníků⁷.

Mezinárodní asociace škol sociální práce je mezinárodní společenství škol a vzdělavatelů v sociální práci, které usiluje o kvalitní vzdělání, odbornou přípravu a výzkum v teorii a praxi sociální práce, správu sociálních služeb a tvorbu sociálních politik. IASSW hovoří jménem 2 000 škol sociální práce a 500 000 studentů⁸.

Mezinárodní rada pro sociální péči je celosvětová nevládní organizace, která reprezentuje desítky tisíc organizací z celého světa, které jsou aktivně zapojeny do programů na podporu sociální blahobytu, sociálního rozvoje a sociální spravedlnosti⁹.

Při přípravě Světové výzvy jsme vedli rozsáhlé konzultace se sociálními pracovníky a pracovníci, vzdělavatelé v sociální práci a pracovníky v oblasti sociálního rozvoje. V roce 2010, na naší společné konferenci v Hongkongu, získal tento manifest drtivou podporu od přibližně 3 000 delegátů. Konzultace vyvrcholila formulací následujících konkrétních závazků k akci.

NAŠE ROLE V PROSAZOVÁNÍ SOCIÁLNÍ A EKONOMICKÉ ROVNOSTI

Organizace spojených národů a další mezinárodní agentury

Zavazujeme se podporovat, ovlivňovat a prosazovat globální iniciativy zaměřené na dosažení sociální a ekonomické rovnosti. Toho dosáhneme využitím a posílením našich zavedených vztahů s OSN a dalšími organizacemi. Podpoříme Rozvojové cíle tisíciletí. Naším hlavním cílem je připravit rozvojovou agendu pro období následující po roce 2015¹⁰, která zahrnuje např. iniciativy zaměřené na minimální úroveň sociální ochrany¹¹, standardy důstojné práce¹²; iniciativu WHO zaměřenou na sociální determinanty zdraví¹³; a vzdělání pro všechny¹⁴.

Budeme usilovat s ostatními o ekonomiku zaměřenou na člověka, která je regulována s cílem chránit a prosazovat sociální spravedlnost, lidská práva a udržitelný rozvoj.

Komunity a další partneři

Budeme podporovat a spolupracovat s ostatními na rozvoji silných místních komunit, které prosazují udržitelné blaho všech svých členů. Naším hlavním cílem je posílit kapacity komunit pro komunikaci s jejich vládami/správami za účelem rozšíření sociálního a ekonomického rozvoje.

Naše vlastní organizace

V našich vlastních organizacích budeme aktivně prosazovat standardy v oblasti vzdělání a praxe v oblasti sociální práce a sociálního rozvoje, které umožní pracovníkům snáze dosahovat výsledků udržitelného sociálního rozvoje.

NAŠE ROLE V ZAJIŠŤOVÁNÍ DŮSTOJNOSTI A HODNOTY ČLOVĚKA

Organizace spojených národů a další mezinárodní agentury

Usilujeme o univerzální uplatňování mezinárodních úmluv a dalších dokumentů hájících sociální, ekonomická, kulturní a politická práva všech národů, včetně práv dětí¹⁵; seniorů¹⁶; žen¹⁷; osob s postižením¹⁸ a domorodých národů¹⁹, a o vymýcení diskriminace na základě rasové příslušnosti či sexuální orientace²⁰.

Budeme prosazovat sociální strategie, které budují soudržné společnosti a odstraňují zárodky konfliktů. Usilujeme o obnovení závazku k mírovému předcházení a řešení konfliktů a dodržování mezinárodních dohod, které mohou omezit násilí a jeho důsledky²¹.

Budeme společně s našimi partnery usilovat o zastavení násilných reakcí států na kroky obyvatel hájících svá práva. Budeme prosazovat a hájit právo osob na pohyb mezi státy a uvnitř jednoho státu a právo legálních migrantů i migrantů bez dokumentů na přístup k sociálním službám.

Budeme podporovat opatření zaměřená na omezení a eliminaci obchodování s lidmi²².

Komunity a další partneři

Budeme podporovat komunity a organizace aktivně usilující o předcházení násilným konfliktům jak mezi státy, tak uvnitř států.

Budeme podporovat kroky partnerských organizací k posílení práv vnitřních i mezinárodních migrantů.

Budeme navazovat partnerství s mezinárodními, regionálními a národními subjekty za účelem boje proti obchodování s lidmi.

Budeme navazovat partnerství s mezinárodními, regionálními a národními subjekty za účelem prosazování úcty ke kulturní identitě.

Naše vlastní organizace

Vyzveme členy našich tří organizací, aby společně pracovali na zajištění legislativy a předpisů, které nenarušují ani neomezují právo vykonávat zákonnou a demokratickou činnost sociálního rozvoje.

Budeme podporovat úctu k rozmanitosti a prosazovat a hájit vzdělávací a školící programy, které připravují pracovníky sociální práce a sociálního rozvoje k etickým a informovaným intervencím²³, např. v souvislosti s oblastí genderových rozdílů, sexuálních orientací a kulturních příslušností.

Budeme pracovat na podpoře standardů v oblasti vzdělání a praxe, které připraví pracovníky sociální práce a sociálního rozvoje k efektivní činnosti v oblasti zvládání konfliktů, obchodování s lidmi a řešení důsledků migrace.

NAŠE ROLE V PROSAZOVÁNÍ UDRŽITELNÝCH KOMUNIT A ROZVOJE OHLEDUPLNÉHO K ŽIVOTNÍMU PROSTŘEDÍ

Organizace spojených národů a další mezinárodní agentury

Zavazujeme se, že přizpůsobíme své aktivity a programy rozvojovým iniciativám, které jsou udržitelné a které zahrnují lidský rozměr. Posílíme naše zavedené vztahy s OSN a dalšími mezinárodními agenturami s cílem opětovně potvrdit naši podporu iniciativ zaměřených na ochranu životního prostředí. Hlavním předmětem našeho zájmu bude proces Rio +20²⁴, World Urban Forum (Světové urbanistické fórum)²⁵ a rozvojová agenda po roce 2015, včetně prevence a zvládnání katastrof²⁶.

Komunity a další partneři

Budeme podporovat budování kapacit komunit pro řešení environmentálních problémů a katastrof jak přírodních, tak způsobených člověkem (např. záplavy, degradace jakosti pitné vody, potravinová krize).

Naše vlastní organizace

V našich organizacích budeme podporovat standardy v oblasti vzdělání a praxe, které umožňují snáze dosahovat výsledků udržitelného sociálního rozvoje, včetně prevence katastrof, zmírňování jejich dopadu a reakce na ně.

Budeme aktivně podporovat výzkum v oblasti role sociální práce ve vztahu ke katastrofám a environmentálním problémům.

NAŠE ROLE V PROSAZOVÁNÍ BLAHA PROSTŘEDNICTVÍM UDRŽITELNÝCH LIDSKÝCH VZTAHŮ

Organizace spojených národů a další mezinárodní agentury

Zavazujeme se spolupracovat s OSN a dalšími mezinárodními organizacemi při propagování významu udržitelných, vzájemně závislých komunit pro dosahování sociálního rozvoje a blaha. Budeme prosazovat a hájit metodologie, které napomáhají empowermentu (posilování postavení a budování síly) komunit.

Cílová skupina: komunity

Ve spolupráci s ostatními budeme usilovat o prosazování silných inkluzivních komunit, které umožňují všem svým členům účast a sounáležitost. Budeme podporovat politiku zaměřenou na sociální integraci a soudržnost jako prostředku k dosažení ekonomického a sociálního blaha všech osob, včetně seniorů a osob s postižením, duševním onemocněním a/nebo poruchami učení.

Naše vlastní organizace

V rámci našich vlastních organizací budeme propagovat význam redukování sociální izolace a budování sociální interakce prostřednictvím sociálních vztahů, zahrnující principy sociální soudržnosti, rozvoje a inkluze do všech zveřejněných politik a standardů týkajících se vzdělávání a praxe.

ZAJIŠTĚNÍ VHODNÉHO PROSTŘEDÍ PRO PRAXI A VZDĚLÁVÁNÍ

Budeme podporovat vývoj, šíření a výměnu znalostí mezi všemi odborníky v sociální oblasti s využitím zavedených, jakož i inovativních komunikačních kanálů.

Budeme napomáhat rozvoji regionálních výzkumných středisek pro oblast sociální práce/sociálního rozvoje a podporovat výzkum zaměřený na zjištění podmínek pracovního prostředí, které napomáhají dosahování pozitivních výsledků v oblasti sociální práce a sociálního rozvoje.

ZÁVĚR

Naše tři organizace jsou pevně odhodlány k realizaci závazků této Světové výzvy v rámci plánovaného programu 2012-2016 s cílem spolupracovat s dalšími, kteří sdílejí tyto závazky. Sestavíme plán implementace včetně opatření pro monitoring a revizi. O stavu implementace budeme pravidelně informovat mezinárodní komunitu sociálních pracovníků, vzdělavatelů sociální práce a pracovníků v oblasti sociálního rozvoje – a další.

6. ledna 2012

- 1 International Labour Organisation (ILO) (2008) *Mezinárodní organizace práce Declaration on Social Justice for a Fair Globalization Deklarace o sociální spravedlnosti pro spravedlivou globalizaci*
- 2 United Cities and Local Governments (2004) *Spojená města a místní samosprávy Agenda 21 for culture Agenda 21*
- 3 UNESCO Universal Declaration on Cultural Diversity (2001) *Všeobecná deklarace UNESCO o kulturní rozmanitosti*
- 4 Global Agenda for Social Work and Social Development *Světová výzva pro sociální práci a sociální rozvoj*
- 5 International Definition of Social Work (under review) *Mezinárodní definice sociální práce*
- 6 Ethics in Social Work, Statement of Principles *Etika v sociální práci, Prohlášení zásad*
- 7 www.ifsw.org
- 8 www.iassw-aiets.org
- 9 www.icsw.org
- 10 UN General Assembly (2011) *Valné shromáždění OSN Accelerating progress towards the Millennium Development Goals – Annual report of the Secretary-General Urychlení procesu k dosažení rozvojových cílů tisíciletí – Výroční zpráva generálního tajemníka OSN*
- 11 Pojem “sociální ochrana” znamená ochranu poskytovanou systémy sociálního zabezpečení v případě sociálních rizik a potřeb. Pojem sociální ochrana je často interpretován ve smyslu širšího významu než sociální zabezpečení (zahrnuje zejm. ochranu poskytovanou mezi členy rodiny nebo členy místní komunity).
<http://www.social-protection.org>
- 12 ILO (2008) *Decent work agenda Agenda důstojné práce*
‘Důstojná práce představuje aspirace člověka v jeho pracovním životě. Zahrnuje příležitosti práce, která je produktivní a přináší spravedlivý příjem, bezpečnost na pracovišti a sociální ochranu pro rodiny, lepší perspektivy osobního rozvoje a sociální integrace, svobodu člověka vyjádřit své obavy,

organizovat a účastnit se rozhodování, která ovlivňují jeho život, a rovnost příležitostí a rovného zacházení pro všechny ženy a muže.’ (viz ILO (2008) Declaration on Social Justice for a Fair Globalization *Deklarace o sociální spravedlnosti pro spravedlivou globalizaci* výše)

- 13 World Health Organisation (WHO) (2008) *Světová zdravotnická organizace Commission on Social Determinants of Health Komise pro sociální determinanty zdraví*
‘Sociální determinanty zdraví jsou podmínky, v nichž se lidé rodí, vyrůstají, žijí, pracují a stárnou, včetně systému zdravotní péče. Tyto podmínky jsou utvářeny distribucí peněz, moci a zdrojů na celosvětové, národní a místní úrovni, jež samy podléhají politickým rozhodnutím. Sociální determinanty zdraví jsou většinou příčinou nerovností ve zdraví – nespravedlivých a odvratitelných rozdílů ve zdravotním stavu osob uvnitř jedné země a mezi různými zeměmi.’
- 14 UNESCO (2000)
Education for All: Meeting our Collective Commitments
Vzdělání pro všechny: Splnění našeho společného závazku
- 15 United Nations (1989) *Organizace spojených národů*
Convention on the Rights of the Child
Úmluva o právech dítěte
- 16 Global Action on Aging (2009) *Světová konference o stárnutí*
Toward a Human Rights Convention for Older Persons
K úmluvě o lidských právech seniorů
- 17 United Nations (1979) *Organizace spojených národů*
Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women
Úmluva o odstranění všech forem diskriminace žen
- 18 United Nations (2006) *Organizace spojených národů*
Convention on the Rights of Persons with Disabilities
Úmluva o právech osob se zdravotním postižením
- 19 United Nations (2007) *Organizace spojených národů*
Declaration on the Rights of Indigenous People
Deklarace o právech původních obyvatel
- 20 UN Human Rights Council (2011) *Rada OSN pro lidská práva*
Human rights, sexual orientation and gender identity
Lidská práva, sexuální orientace a generová identita
- 21 Např. United Nations Office for Disarmament Affairs (2011) *Úřad OSN pro otázky odzbrojení*
Towards an Arms Trade Treaty
Ke smlouvě o obchodu se zbraněmi
United Nations (1997) *Organizace spojených národů*
Convention on the Prohibition of the Use, Stockpiling, Production and Transfer of Anti-Personnel Mines and on their Destruction
Úmluva o zákazu použití, skladování, výroby a převodu protipěchotních min a jejich zničení
- 22 United Nations (2003) *Organizace spojených národů*
Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons, Especially Women and Children
Protokol o prevenci, potlačování a trestání obchodování s lidmi, zejména se ženami a dětmi, který je doplněním United Nations Convention against Transnational Organized Crime Úmluvy OSN proti nadnárodnímu organizovanému zločinu
viz také <http://www.unodc.org/unodc/en/human-trafficking/what-is-human-trafficking.html>
- 23 Viz např. IASSW/IFSW (2004)
Global Standards for the Education and Training of the Social Work Profession

Globální standardy pro vzdělání a odbornou přípravu v profesi sociální práce

- 24 United Nations (2011) *Organizace spojených národů*
Conference on Sustainable Development (UNCSD) (Rio +20)
Konference o udržitelném rozvoji Rio +20
- 25 United Nations (2011) *Organizace spojených národů*
World Urban Forum 6
Světové urbanistické fórum 6
- 26 Např. United Nations DESA (2011) *Odbor OSN pro ekonomické a sociální záležitosti*
Settlement Planning: UN-HABITAT in disaster and conflict contexts *Územní plánování: UN-HABITAT v kontextu katastrof a konfliktů* and Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA) *Úřad pro koordinaci humanitárních záležitostí*

Z anglického originálu přeložila Mgr. Hedvika Dudová, CARITAS – Vyšší odborná škola sociální Olomouc

IASSW **NETS**

